

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Éfeso a'uchéjme'ecaa

*Pablo pu tihuá'iti a'ímej í mej e'etiújse'iri
hua'atéyujta'a a'ujna u Éfeso*

¹ Inee, i nej i'i Pablo, nee nu se'ij píríci ti Dios na'antíhuau ruxí'evi'ira'a jíme'e nej ni tì'itíj jín tiraatévaire'en a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús. Aye'e nu tejá'amuyau'use'e mú'ejmi, mi sej teitestemua'ame'en pú'een í Dios, mi sej Éfeso'éche. Nain xu jín araúraste a'ij ti ari tejámua'íjca a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús. ² Ajta a'íjn í Dios, í tej rájya'upua jamuan, ajta a'íjn í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círíistu'u, miché'e me'íjn rí'í tejamuáacha'íjn, majta amua'anpuá'ajte'en í a'amua tzajta'a.

Jíme'en a'íjna ti jín rí'í titatá'aca a'íjna í Círíistu'u

³ Tiché'e rí'í tiraatá'an te'íjna í Dios í ti ya'upuáara'an pú'een í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Círíistu'u, a'íné a'íjn Dios, a'í pu ayén taatapua'íjve nain tíj na'a ti é'eseijre'e u ta japua ti ij titáaci'íti jamuan í Círíistu'u.

⁴ Aye'e pu ti'ayajna, a'íné jéjcu'a ímuá, t'íj caj xi raatétaahuaca'a í chaanaca í tej yen japuan seijre'e, a'ájna'ímua Dios pu ta'antíhuau jamuan í Círíistu'u tej ti tiyen urarí'ene'e tá'ara'ani í tatzajta'a, tej ti caí tì'itíj jín auteáturan í jemin.

5-6 A'iné jeíhua pu huápi'i taxe'eve'eca'a, ayée pu titaaxí'epi'íntari'iri'i ti a'íin ruseij tayá'upua á'ara'ani a'íjna jime'e ti Ciríistu'u ayén huárini ti ta jetze me'ecan huámi'ini.

Dios pu ayén titaaxí'epi'íntari'iri'i í ruxí'evi'ira'a jime'e. Ayee éene'e á'ara'ani, tej ti tiyen rí'i tiraatá'an a'íjna jime'e ti jeíhua huápi'i naa seijre'e ti a'íin Dios ayén rí'i titáacha'íin. Ajta ruxí'evi'ira'a jín ayén rí'i titáacha'íin jamuan a'íjna í ti raxí'eve'e, a'íjna í Ciríistu'u. ⁷ A'íi xaa tiu'utanájchitaca'a a'íjna í tej jín té'echa'ica'a í Dios jemi. Ayee pu a'íjna jín tiu'utanájchitaca'a a'íjna jime'e ti ruxu-ure'e airáaxire ta jetze me'ecan ti ij Dios ayén titaatá'uuni'i í tej jín jemin auteájturaa. Ayee tu een jín ramua'aree ti Dios rí'i titáacha'íi ruxí'evi'ira'a jime'e, nain jime'e ti tejé'eseijre'e u ta japua.

⁸ Nain pu ayén taatapuaíjve a'íjna jime'e ti a'íin nain jín rí'i mé teuúmua'aree, ajta nain jín yaú'itie a'íjna í Dios. ⁹ Ajta, ayée pu taatá'a tej ráamua'ati ti'ití ti pírici ti rú'avaa a'íjna jime'e a'ij ti tí'ijxe'eve'e, a'iné ayée pu ra'aránajcheca'a ti ayén huárini tí'ij a'íin ayén tiraaxí'epi'íntare ti'ití ti jín ti'itevéé a'ame í Ciríistu'u.

¹⁰ Ayee pu raaxí'epi'íntare ti ayén éene'e a'ame tí'ij teja'uré'enen a'ájna xicájra'a ti jetzen nain araúrastejsin, ti ij Ciríistu'u hua'amú'úu pu'ee'e a'ame naíjmi'i matíj mana'a pua'amé'é'eseijre'e u ta japua, ajta matíj mana'a pua'amé'yen seijre'e íiyen chaanaca japua.

11-12 Teajta iteen, i tej amuacái rá'antzaahua te'íjna í Ciríistu'u, Dios pu ajta ta'antíhuau ti ij ti'ití táaci'iti jamuan í Ciríistu'u. A'íi pu jéjcuá ímuá taaxí'epi'íntari'iri'i a'ij ti ayén tira'aránajcheca'a.

A'ii pu a'ñn pú'een í ti Dios nain jñn rí'i tiú'uruuren a'ij ti ari ti'ihuaújxi'epi'íntari'iriri'í tej ti tiyen rí'i tiraatá'an te'íjna jime'e ti jeíhua huápi'i naa tí'iseijre'e í jemin.

¹³ Seajta mú'een, mi sej siyen ráanamujri'í í niuucari ti ayén ti'ayajna, í ti Dios jñn amua'irátuaasin, mú'een xu seajta rá'antzaahua. Ajta, ayée pu che'atá na'a tejamuaac'í'i jamuan í Ciríistu'u tíj ari Dios ayén te'ataújratziiri'í ti a'ñn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén huateáturan mú'ejmi jemi.

¹⁴ Ajta a'ñn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'ii pu a'ñn pú'een í ti téjmi jemi huateájturaa, í tej teajta jñn ramua'aree ti ayén ti'ayajna ti ti'ití táac'í'iti a'ájna xicájra'an ti jetzen Dios titaatátuiire'esin a'íjna jime'e í Ciríistu'u ti ta jetze me'ecan tiu'utanájchitaca'a tej ti rí'i tiraatá'an te'íjna jime'e ti jeíhua huápi'i naa tí'iseijre'e í jemin.

Pablo pu rahuahuau í Dios jemi ti a'ñn ayén hua'atá'acare'en mej temua'a naa rí'i titá'umua'ati

¹⁵⁻¹⁶ A'íj nu jñn, tíj na'a nej amuacáí ráanamujri'í sej siyen rí'i rá'astijre'e í tavástara'a, a'íjna í Jesús, seajta siyen rí'i tihua'ajcha'ññ naíjmi'ica a'ímej í teitestemua'ame'en í Dios, tíj na'a ti yú e'iré'ene, canu ja'anáj raatapuá'ajtaca'a nej niyen tí'ijteujtzi'ire'e í Dios mú'ejmi jime'e, neajta nu rahuahuau mú'ejmi jime'e.

¹⁷ Ayee nu nauj niyen rahuahuau jemin a'íjna ti ya'upuáara'an pú'een í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta í'i Ciríistu'u. Ayee nu rahuahuau ne'íjna í ya'upuáara'an ti huápi'i naa seijre'e ti ij a'ñn xiéjniu'ucare'ara'an ayén amuaatá'an sej si rí'i

mé titeumuámua'aree, sej si seajta rí'i tiyaú'itiée xá'ara'ani a'íjna ti ari huataseíjre mú'ejmi jemi sej si siyen tiráamua'ati temua'a naa í Dios.

18 Ayee nu neajta rahuauhuau sej si seajta yaú'itiée xá'ara'ani tzáahuati'ira'a jime'e í a'amua tzajta'a sej si siyen ráamua'aree ti'ití ti píríci í sej rachú'eve'e, í ti jín amuaatajé í Dios, sej si seajta siyen ráamua'aree a'ij ti een tíj na'a pua'amé ti rí'i huápi'i naa seijra a'ame a'íjna ti huá'aci'iti a'ímej í teitestemua'ame'en í Dios.

19-20 Neajta nu niyen rahuauhuau sej si siyen ráamua'aree ti caí ámitieere'e, ti huápi'i jeíhua raayí'iti í Dios ti ti'itíj jín ayén huáruuren í téjmi tzajta'a a'íjna í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e. Teen tu tiyen rá'atzaahuate'e a'íjna jime'e ti ari jeíhua huápi'i rí'i tiú'uruu í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e a'íjna jime'e a'ij ti huaríj í Ciríistu'u jime'e tí'ij ayén raatarújte huá'a tzajta'a í mi'ichite, ajta ya'uví'iti u ta japua. Tí'ij í án yá'ujra í ipuari japua ruri'irínta'a pújme'en.

21 Ciríistu'u pu a'íjna jín te'enteájrupi í ti jaítze'e ve'ée caí máaj ti'ití ti u júte'e é'eseijre'e. A'íi pu jaítze'e ve'ecán jín ti'itéjvee caí máaj ja'atí ti tí'ajta na'ari ja'atí ti ti'ití jín antiújmua'aree nusu teví ti ca'anéeri jín tiu'utéemua'iti o ja'atí ti a'íjna jín ti'itéjvee ti amuájca jime'e. Jaítze'e pu ajta ayén tiú'ujxe'eve'e í niuucari í tej jín tiyen rata-muá'amua te'íjna í Ciríistu'u caí máaj seij í niuucari í tej jín ja'atí huatamuá'a. Ayee pu xaa ne'u che'atá een íjii ti me'ecan, ajta ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e.

22 Ajta a'íin Dios, a'íi pu raatá'a ti Ciríistu'u nain jín antiújmua'areere, ajta a'íi pu ra'antíhua'u

ti tiu'utévaire'en a'íjna jime'e ti a'ín pu'éene'e á'ara'ani í hua'amu'úu nain jime'e í huá'a jemi í mej e'etiújse'iri mej mi raateánajche í Dios.

²³ Majta a'íime í mej e'etiújse'iri, ayée mú che'atá mana'a ajtémecan a'íjna jetze í hua'amu'úu tíj ja'atí ratéhual'ira'a í ru jetze, a'iné a'íjna í Ciríistu'u ti ajta hua'amu'úu pú'een, a'í pu huá'anaijmire'en nain jime'e. A'iné a'ii pu a'ín pú'een í ti raanaíjmire'en tíj na'a ti é'eseijre'e ti Dios raatétaahuaca'a.

2

Dios pu nu'u hua'irájtuaa mej mi caí ché'e ti'itíj jín te'uteáturan í jemin

¹ Seajta mú'een, ayée xu 'eene'e sej m'í'ichica'a í Dios jemi a'íjna jime'e í sej jín auteájturaa í jemin, ajta a'íjna í sej a'ij pua'a rijcaa. ² Ayee xu a'ij pua'a titetiújcha'íca'a set'íj seuj siyen rijcaa a'ij mej rici íjii a'íime í mej yen japuan seijre'e í chaanaca japua.

A'ájná'imua a'íj xu siyen á'astijre'eca'a se'íjna ti a'ij pua'a een ti ajta a'íjna jín antiújmua'aree ti ayén tíhua'uta'aíjte'en a'ímej í mej xiéjniu'ucari pú'een í mej seijre'e eeca tzajta'a. A'ii pu a'ín pú'een í xiéjniu'ucari ti ari tí'imuarí'e huá'a tzajta'a a'ímej í mej huá'a jetze ajtémecan a'ímej í mej caí ja'atí á'astijre'e.

³ Teajta iteen, amuacaícan tu naími'i tiyen huá'a jetze ajtémecantaca'a a'ímej. Ayee tu che'atá tena'a rá'astijre'eca'a a'ij ti titá'amitíejte'eca'a a'íjna jime'e ti'ití ti huanéj í ta jetze nusu ti'ití ti huataseíjre í tamua'atzíira'a jime'e. Tíj na'a ti

seijre'eca'a í ta jetze, teen tu raatá'acare'e ti a'ín titaata'ájte'en. Ayee tu éene'eca'a matj í seica í ti Dios puájtzi hua'utá'asin.

⁴ Mí ajta Dios, a'í pu jeíhua huápi'i taataxí'eve. A'í pu jín, naa pu tá'ancu'uvajxi ruxí'evi'ira'a jime'e. ⁵ Tet'íj teuj tiyen éene'e tej mi'ichica'a a'íjna jime'e í tej jín auteájturaa í jemin, a'í pu taatarújte jamuan í Círíistu'u. A'í pu amua'irájtua a'íjna jime'e ti huápi'i rí'i tejamuájcha'í ruxí'evi'ira'a jime'e.

⁶ Ajta, Dios pu taajíste jamuan í Círíistu'u. A'í pu ajta a'íjna jamuan án taja'urá'atzaca'a a'ujna u júte'e a'u ti tí'aijta a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús. ⁷ Ayee pu een jín huaríj ti ij ayén éene'e á'ara'ani tíj na'a ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e. A'í pu taatasejrate'esin ti rí'i huápi'i titájcha'í a'íjna jime'e ti a'ín ta japua huaniú a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús.

⁸ A'í pu amua'irájtua a'íjna jime'e ti a'ín rí'i tejamuájcha'í a'íjna jime'e sej rá'antzaahua. Dios pu ayén amuaatá'a ruxí'evi'ira'a jime'e. Caxu rujímua'a sena'a a'ij tirájteu. ⁹ T'íj caí ja'atí á'ujtzaahuat'e, a'í pu jín caí rí'irí ti ja'atí rusej raamuá'itin a'íjna jime'e a'ij ti xí'epi'in jín rici.

¹⁰ Ayee pu'u na'a, a'iné teen tu telín pú'een í Dios ayén rusej táaruurejsin a'ij ti tirá'amitíejte'e. Jéjcuacan pu ayén táaruu í tatzajta'a jamuan a'íjna í Círíistu'u ti ajta i'i Jesús tej ti tiyen huárini a'íjna jime'e ti i'i xí'epi'in a'ij ti a'ín amuacaícan rí'i tiráaruu téjmi jime'e.

Círíistu'u pu ta'anpuá'ajte yú tatzajta'a

11-12 A'íj pu jín caxu siyen yá'uhua'anan ti a'ájná'imua ayée xu 'eene'e sej caí Ciríistu'u jemi huaté'uuca. Ajta mú'een xu caí huá'a jetze ajtème'ecantaca'a a'ímej í mej Israél jetze ajtème'ecan.

Ayej xaa ne'u ti'ayajna, a'íime í mej miyen hu-ataújmua'a tíjín: “I tej ra'antisí'liche í tanavij”; ayée mú amuaatamuá'a mú'ejmi tíjín “Mí sej caí siyen ra'antisí'liche í runavij.” Ayeé mú tejá'amuaxa me'íjna jime'e sej sej chuéjra'a japua é'eme'ecan. Caxu seajta yá'uhua'anan ti a'ájná'imua, ayée xu caí ajtème'ecantaca'a a'ímej jetze í ti Dios huá'a jemi raateájtuaa í niuucari í ti jín te'ataújratziiri'i ti ayén rí'i tihua'utá'an. Capu ajta mé'e já'ahua'aca'a í sej jín rachú'eve'en. Ajta, capu huataseíjre mú'ejmi jemi í Dios íiyen chaanaca japua.

13 Mí ajta íjii, mí sej a'ímuá a'uté'uuca'a a'u tej teajta iteen jé'eseijre'eca'a, xu'uri vejli'i hu-até'uu téjmi jemi a'íjna jime'e ti a'íin Ciríistu'u ayén a'amua japua huaniú a'íjna jime'e ti rux-uure'e airáaxire. 14 A'ii pu a'íin pú'een í ti ta'anpuá'ajte yú tatzajta'a naíjmi'ica mú'ejmi, ajta itejmi. A'í pu ayén táaruu tej ti tiyen sej tena'a teitestemua'ame'en pu'éene'e tá'ara'ani. A'í pu raaté'uu a'íjna ti te'entanámi'ihuaca'a, a'íjna í tej jíme'en tané'usi'ite'eca'a.

15 A'í pu ra'antipué'ajte í rutevij jíme'e a'íjna í niuucari í mej jín tí'aijta, nain jíme'e í mej jín tihuá'a'íjmiira. Ayeé pu een jín huaríj ti ij ayén huá'uruuren í ru jetze a'ímej í mej hua'apua mej mi sej mana'a teitestemua'ame'en pu'éene'e muá'ara'ani. Ayeé pu a'íjna jín huaríj, a'í pu

hua'utéepua'ajte í mej hua'apua.

¹⁶ A'íj pu ajta jín ayén huaríj tej ti teajtáhua'a a'uté'uu tá'ara'ani í Dios jemi í tej hua'apua a'íjna jime'e í rutevij í mej rá'utatai í cúruu jetze. Ayee pu een jín huaríj, a'íj pu ra'antipua'ajte í tej jín tané'usi'ite'eca'a.

¹⁷ A'íj pu mú pa'uvé'emej ti i ayén tejámuaatá'ixaate'en a'íjna jime'e í niuucari í ti jín amua'anpuá'ajte'en mi sej a'ímuá a'uté'uuca'a. Ayee pu che'atá na'a tihua'utá'ixaa a'ímej í mej vejli'i seijre'eca'a a'íjna jime'e í niuucari í ti jín ajta hua'utéepua'ajte a'ímej.

¹⁸ Ayee pu'u, Ciríistu'u ta japua huaniú, tej ti, i tej hua'apua, seíj tena'a jín í xiéjniu'ucari tiyen jamuan tiu'utaxáj te'íjna jamuan í tej rájya'upua.

¹⁹ A'íj xu jín caí ché'e se'íjn pú'een í mej seij chuéjra'a japua é'eme'ecan na'ari a'íjme í mej caí a'ij rumuari, sino xu'uri huá'a jetze ajtéme'ecan a'ímej jemi í mej a'uté'uu í Dios jemi. Jee xaa ne'u, xu'uri huá'a jetze ajtéme'ecan a'ímej í mej teitestemua'ame'en pú'een í Dios.

²⁰ Naíjmi'i tu tí'ivaire'e tá'aju'un tíj seíj í chí'ij ti tzajta'an é'eseijre'e í Dios. A'íjme í ti hua'utajé í Jesús, majta a'íjme í mej mejmí'i tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan, ayée mú tí'ivaire'e muá'aju'un tíj tetej ti japuan ájtaavijhua í jaxu'u. Ajta a'íjn í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús, a'íj pu a'íjn pú'een í tetej ti esquineero jín tí'ivaire'e.

²¹ Naími'i tu tí'tavi'iraxi'isin jetzen te'íjna í Ciríistu'u, teajta naími'i tu huatéju'u tá'aju'un tej ti tiyen tí'ivaire'e tá'ara'ani tíj teyuu ti jetzen Dios huiirájcati. ²² Seajta mú'een, jetzen a'íjna í Ciríistu'u, mú'een xu seajta tiújvi'iraxi'isin sej

si siyen tí'ivaire'e xá'ara'ani tíj chi'ij ti jetzen huiirájcati í ruxíejniu'uca jime'e a'íjna í Dios.

3

Pablo pu nu'u a'íjna jín antiújmua'aree ti raateájtuaani a'íjna í niuucari huá'a jemi í mej caí Israél jetze ajtème'ecan

¹ A'íj nu jín niyen ríci inee, i nej i'i Pablo, i nej neajta aiteánami'i ne'íjna jime'e nej tí'ivaire'e jemin í Ciríistu'u ti ajta i'i Jesús ne'íjna jime'e nej tejá'amua'ixaate'e mú'een mi sej caí Israél jetze ajtème'ecan.

² Tij secaí seri ráanamujri'i se'íjna jime'e ti Dios ayén rí'i tinaateájtuaa a'íjna jime'e ti ayén tinaa'íjca nej ni tejámuaatá'ixaate'en mú'ejmi. ³ Nu'uri cíj caj tejámuaatá'itíiri'i a'íjna jime'e ti Dios naatasejrate mé jéjre'e tí'ití ti pírici í ti rú'avaataca'a í jemin.

⁴ Set'íj ra'ujíven a'íj nej tejá'amuyu'use'e ne'íjna jetze i yu'uxari, aj xu xaa yaú'itííe xá'aju'un a'íj nej tiyeú'itíe temua'a naa ne'íjna jime'e ti rú'avaataca'a a'íjna jetze í Ciríistu'u.

⁵ Capu xaa ne'u hua'utasejrate a'ímej í seica í teite í mej caí ché'e ye'e já'ahua'aca'a, í mej jéjcuá imuá seijre'eca'a. Mí ajta íjii, a'íjn xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén hua'utasejrate a'ímej í mej huaté'uu í Dios jemi mej mi miyen tiraatévaire'en. A'íj pu ajta ayén tíhua'utasejrate a'ímej í mej tí'ixaxa'ata'a í Dios jetze me'ecan.

⁶ A'íi pu a'íjn pú'een í ti rú'avaataca'a ti a'íjme í mej caí Israél jetze ajtème'ecan, ayée pu tihuá'aci'ití jamuan a'ímej í mej Israél jetze ajtème'ecan, mej mi naími'i anteújseire'en

mej mi miyen 'eene'en mej seǵ mana'a teitestemua'ame'en pu'éene'e muá'ara'ani, mej mi naími'i ra'ancuré'an a'ǵjna ti te'ataújratziiri'i ti ayén riníche'en a'ǵjna í Ciriístu'u ti ajta i'i Jesús.

7 A'ǵ nu jín niyen te'enteájrupi ne'ǵjna jime'e nej niyen tí'ivaire'e nej tihua'utá'ixaate'en í niu-ucari jime'e ti jíme'en raxa í Dios. A'ǵ pu ayén rí'i tinájcha'ǵ a'ǵjna jime'e ti ayén naatapuáǵve ruxí'evi'ira'a jime'e nej ni niyen tiu'umuári'en ne'ǵjna jime'e í muári'eri'ire'ara'an í Dios.

8-9 Ayee pu een, nee nu ne'ǵn pú'een í ti jaítze'e caí ruxe'eve'e mecaí í seica í mej cálieen jín títeté'u'upu'u í Dios jemi. Capu amín a'ij, aúche'e pu Dios ayén rí'i tinájcha'ǵ ti a'ǵjna jín tinaa'ǵjca nej ni tihua'utá'ixaate'en ne'ǵmej í mej caí Is-raél jetze ajtéme'ecan mej mi ráamua'aree a'ij ti een Ciriístu'u jemi ti tí'iseijre'e, ti caí ámitieere'e naǵmi'i tíj na'a ti'ipua'amé ti tí'tiaci'ti a'ǵjna jemi tíj na'a rusén jime'e, nej ni tihua'utá'ixaate'en naǵmi'ica temua'a naa a'ij ti Dios tiraaxí'epi'intare a'ij ti té'eme a'ǵjna jime'e í ti rú'avaa. Jéjcuá imuá tíj na'a ti yú e'iré'ene, a'ǵ pu rú'avaataca'a í Dios jemi, í ti nain tiú'utaahuaca'a tíj na'a ti'ipua'amé ti tí'iseijre'e.

10-11 Ayee pu tiraaxí'epi'intare mej mi miyen ra'antícuuna a'ǵjna í ti rú'avaataca'a a'ǵmej jemi í mej e'etiújse'iri u teyujta'a mej mi a'ǵmej hua'useǵj í mej tí'aijta u ta japua, majta a'ǵmej í mej ti'itǵj jín antiújmua'aree a'uun ti Dios é'eseijre'e, mej mi miyen ráamua'aree ti caí tí'iseicaj na'a í Dios ti jín ayén huarǵj í rumua'atzíira'a jime'e, a'ǵjna ti jéjcuá imuá ayén tiraaxí'epi'intare tíj na'a rusén jime'e.

A'íi pu ari ra'anticí'i a'íjna jime'e ti a'íin Ciríistu'u, a'íjna í Jesús ti ajta i'i tavástar'a pú'een, a'íi pu ta japua huaniú.

¹² A'iné tu'uri rá'atzaahuaté'e tel'íjna, ajta a'íjna jime'e ti a'íin Ciríistu'u huamí'i ta jetze me'ecan, a'íj pu jín ari rí'irí tej ti caí tí'itziíine'e ja'anáj ti na'a te'uun e'ará'asti í Dios jemi.

¹³ A'íj nu jín niyen tejá'amuahuavii, sej caí ruxiéemiste'e a'íjna jime'e nej niyen tirajpuaíjtzí mú'ejmi jetze me'ecan, a'iné jeíhua pu huápi'i tejá'amuaci'iti ti ayén tí'ineruure.

Ciríistu'u pu nú'u taxe'eve'e

¹⁴⁻¹⁵ A'íj nu jín niyen tíunuta jemin í tej rájya'upua í tej jetzen ra'ancuré'a a'íj ti huataújmua'a seij ajta seij í teitestemua'ame'en, í mej u júte'e é'eseijre'e, majta í mej yen chaanaca japua huachéjme, matíj mana'a pua'amé í teitestemua'ame'en í Dios.

¹⁶⁻¹⁷ Ayee nu tí'ijhuavii ti a'íin Dios ca'aníjra'a amuaatá'an í a'amua tzajta'a sej si siyen se'íjna jetze arajújca'anen í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ché'e a'íin Dios ajta ayén rí'i tejá'amuacha'íi a'íjna jime'e ti a'íin amuaaré'epijte a'íjna ti naa je'icáj tí'iseijre'e í jemin, ti ij a'íin Ciríistu'u a'uun a'uteáturan mú'ejmi jemi, a'íjna jime'e sej siyen rá'astijre'e.

¹⁸ Ayee nu neajta tí'ijhuavii sej si siyen amuacáí huaújxe'eve'en nain jime'e, sej si seajta siyen nain jín te'utávii'cua'i se'íjna jime'e sej huápi'i huaújxe'eve'en, sej si seajta á'iyen se'íjna jetze arajújca'anen í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios sej si ráamua'aree nain jime'e í ti jín Ciríistu'u

já'amuaxe'leve'e. Tíj na'a a'u ti é'esejre'e aaté'imua, ajtepuá'imua, aac'ímua, a'íi pu xaa a'uun e'ará'asti ti ij a'uun amuaaxí'leve'en.

¹⁹ Jee xaa ne'u, ayée nu tí'ijhuavii mú'ejmi jime'e sej si siyen ráamua'aree í ti jín Círístu'u já'amuaxe'leve'e, a'íjna ti caí ámitieere'e nain jime'e, tí'ij a'uun a'uteáuran mú'ejmi jemi naíjmi'i tíj na'a í ti jín Dios amuaanaíjmire'en.

²⁰⁻²¹ Ajta a'íin í ti jeíhua huápi'i raayí'iti ti ayén huárini a'íjna jime'e í tej caí raayí'iti tej rahuavii nusu ti caí ayén titá'amitiejte'e a'íjna jime'e ti a'íin tí'imuari'e í ta tzajta'a í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e, tiché'e tiyen rí'i tiraatá'an a'u tej e'etítase'iri í jemin. Jamuan a'íjna í Círístu'u ti ajta i'i Jesús, tiché'e tiyen che'atá tena'a rí'i tiraatá'an tíj na'a ti yú auca'ití a'ame tíj na'a rusén jime'e. Yee pu icu. Ché'e ayén teja'uré'enen.

4

Naími'i mú seíj mana'a teitestemua'ame'en pú'een í Dios a'iné xiéjniu'ucare'ara'an í Dios hua'upuá'ajte

¹ A'íj nu jín, inee, i nej aiteánami'i a'íjna jime'e nej ravaire'e í tavástara'a, ayée nu tejá'amuahuvii sej si siyen rí'i titetiújcha'ii a'ij ti tiraavíjte'e a'iné Dios pu amuaatajé.

² Sej si caí tí'itíj jín á'ujtzaahuat'e sino ayée xu'u cumu sej caí tí'itíj jín tí'itéjvee. Sej si huá'ancu'uvajxi'in sej si te'utáviicua'i seíj seajta sej a'íjna jime'e sej huaújxe'leve'en.

³ Setá'aj huatéujca'anen sej si seuj seíj sena'a teitestemua'ame'en pú'eene'en a'iné

a'ñin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'ñi pu rí'i tejamuáaseire'esin a'íjna jime'e ti ari amua'anpuá'ajte.

⁴ Ayee pu'u tí'een, a'iné seíj mu'u í teitestemua'ame'en í mej yen seijre'e, ajta seij pu'u í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. Ayee pu che'atá na'a een ti seij na'a a'íjna sej jetzen rachú'eve'e a'íjna ti jín amuaatajé í Dios.

⁵ Seíj pu'u í tavástará'a, ajta seíj pu'u a'ñin pú'een í tej rá'atzaahuate'e, ajta seíj pu'u jín í niuucajtze'en í mej jín muái'ivijhuaca'a. ⁶ Ajta seíj pu'u í Dios, í tej naími'i rájya'upua. A'ñi pu nain jín antiújmua'aree. A'ñi pu ajta nain jín tí'imuari'e tí'ij nain tiu'unajmi'ire'en. A'ñi pu ajta najmi'i jemi seijre'e itejmi jemi.

⁷ Ajta itejmi, ayée pu títaatapuaíjve í Ciríistu'u seíj ajta seij a'íjna í ti jín rí'i tí'itacha'íca'a a'íj ti a'ñin títaax'íepi'intari'irí'i. ⁸ A'íj pu jín ayén té'eyu'usil'i tijín:

Tí'ij nu'u a'ñin a'ujnéj u ta japua,
a'ñi pu nu'u huaja'uvi'ití a'ímej
ti ij hua'iteáanan najmi'ica
í ti hua'utéemua'iti.

A'ñi pu ajta nu'u hua'uré'epijte a'ímej
í ruteitestemua'a a'íjna
ti jín rí'i tíhuájcha'íca'a.

⁹ Ajta a'íjna i niuucari ti ayén raxa yee: “A'ñi pu nu'u a'ujnéj u ta japua”, ¿a'iné huataújmua'a a'íjna? ¿Ni qui ayén huataújmua'a yee a'ñi pu ajta amuacái yé ve'ecáane íiyen chaanaca japua? Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna ti ayén huataújmua'a.

¹⁰ A'íjna ti yé ve'ecáane, a'ii pu a'ñin pú'een í ti a'uun a'ujnéj anná'imua u ta japua ti ij

raanaíjmire'en tǵ na'a ti ti'ipua'amé ti nainjapua tí'iseijre'e.

11 A'ii pu a'ǵn pú'een í ti seica antíhuau, mej mi te'enteárute me'ǵna jime'e í mej tamuáamuata'a japuan hua'apua ará'ase, ajta seica, mej mi miyen tiu'utévaire'en me'ǵna jime'e mej tiu'utaxáj Dios jetze me'ecan. A'ǵi pu ajta seica antíhuau mej mi miyen á'ujujhua'ane'en mej tihua'utá'ixaate'en í teite í niuucari ti jǵn Dios hua'irátuaasin, ajta seica, mej mi miyen me'ǵna jǵn antiújmua'areere mej mi rǵi tihuá'ucha'in í mej e'etiújse'iri. Ajta seica, a'ǵi pu ayén tihua'utá'a mej mi tihuá'umua'aten í teite.

12 Ayee pu een jǵn hua'antíhuau mej mi rǵi huá'uruuren í huá'a tzajta'a í mej huaté'uu í Dios jemi, mej mi a'ǵime majta tiu'utévaire'en a'ǵna jime'e mej mi tiújvi'iraxi'in jamuan í Ciríistu'u.

13 Ayee tu een jǵn huarín, aj tu xaa e'ará'asti tej ti seǵ tena'a jǵn rá'antzaahuate'en, tej ti tiyen che'atá tena'a ráamua'ati te'ǵna ti yaujra'an pú'een í Dios. Aj tu xaa, nain jǵn teri huavaújse a'ǵna jime'e tej teri tiu'unaíjmire a'ij ti Ciríistu'u titaaxí'epi'intari'iri'i tej ti tiyen 'eene'en tǵ ajta a'ǵn een.

14 Ayee tu teajta te'ǵna jǵn huarín, catu ché'e tiyen 'éene'e tá'aju'un matǵ í tí'irǵi mej mana'a tejá'unamuajran, me'ǵna jime'e mej caí xi ramua'aree yee ayée pu tí'ixi'epi'in o capu ayén tí'ixi'epi'in. Catu ché'e tiyen cha'a tena'a titeejú'un tǵ í jaitiri ti a'ǵn eeca ayén ráatajchi a'u ti na'a pújme'en. Capu ché'e rǵi'irǵista a'ame mej mi miyen chá'a mana'a titáacuanamuan me'ǵna jime'e a'ij ti tihua'aráanajche mej titá'ixaate'en a'ǵime í teteca í

mej raayí'ití temua'a naa mej jín e'ihuácuanamuan me'íjna jime'e tí hua'itzi na'a pú'een.

15 Mí teajta iteen, ayée tu tí'ixáata tá'aju'un jé'iyecan jime'e a'iné tétaxe'eve'e. Ayee tu een jín huarín, aj tu xaa nain jín tí'tavi'iraxi'isin jamuan í tí tamu'úu pú'een, tí í'í Círístu'u.

16 Ajta a'íjna jetze, naíjmi'ica pu ayén vaujsi'í í rute'ítestemua'a, ajta naíjmi'í mú tí'újvi'iraxi'isin nainjapua tíj mana'a mej antiújna'amiche. Ayee pu té'eme a'íjna jime'e mej hua'újxe'eve'en seíj majta seíj, ajta a'íjna jime'e matíj mana'a pua'amé miyen tí'imuari'e me'íjna jime'e a'ij tí tihua'ucí'í seíj ajta seíj.

A'íj mú nu'u jéjcuatze'en seijre'e í Círístu'u jemi

17 A'íj nu jín, niyen tejá'amua'ixaate'e. Ayee nu tejá'amua'íjcate'e í tavástara'a jetze me'ecan sej sí caí ché'e siyen titetiújcha'íí matíj a'íime í mej caí Israél jetze ajtéme'ecan. Capu tí'itíj vaire'e í huá'amua'atziira'a.

18 Camu r'í'í tiyeú'ítie, majta a'ímuá mú a'uteájturaa a'u tí caí é'eseijre'e í Dios tí í'í ruuri, a'íjna jime'e mej caí ramua'aree a'ij tí een í Dios jemi me'íjna jime'e mej ra'antaná í ruxéjniu'uca.

19 Camu ché'e rutévi'ira'a. A'íj mú jín miyen hu-ataúra'a mej miyen huárini a'ij tí tihua'amitíejte'e, tí'ití tí hua'aráanajche í huá'a tzajta'a mej mi nain jín tí'ú'uxana'acira'aten. Majta me'ín, camuché'e á'ujcu'uvée ráahuausin mej majtáhua'a miyen a'ij pua'a huárini.

20 Mí seajta mú'een, caxu siyen raamuá'a se'íjna jemi í Círístu'u, sej sí siyen che'atá sena'a a'ij pua'a huárini matíj a'íime.

²¹ Ayej ne'ase xu'uri ráamua'areeri'i, ti ajta a'ín tejamuaamuá'ate tzáahuati'ira'a jime'e a'ij ti een a'íjna jemi í Jesús.

²² Aye pu tejamuaamuá'ate a'íjna jime'e a'ij sej sejmí'i titetiújcha'íica'a, sej si yá'uhua'axín a'ij sej sejmí'i titetiújcha'íica'a, a'iné ayée pu a'ij pua'a á'amuaruurejca'a a'íjna jime'e ti á'amucuanamuajca'a a'íjna í á'amuamua'atziira'a ti tí'ihua'itaca.

²³⁻²⁴ Ajta, sej si siyen huaujjéjcuare'en se'íjna jime'e a'ij sej mé titeumuámua'aree sej si siyen rí'i titetiújcha'íi a'ij ti tejámuaaxí'epi'íntari'iri'i sej si siyen 'eene'e xá'ara'ani táj í Dios ti nain jín ayén rici tzáahuati'ira'a jime'e a'ij ti tiraavíjte'e, ajta a'í pu urarí'en.

²⁵ A'íj pu jín, ayén ruxe'eve'e sej raatapuá'ajta sej caí siyen tiú'ujcuanamua, sino ayée xu jé'iyecan jín tiraata'ixaate'en í ruxí'ej tevi, a'iné naími'i tu sej tena'a jetze ajtémecan í teitestemua'ame'en.

²⁶⁻²⁷ Tí pua'a siyen ti'itíj jín huataníniu'ucacu, caxu se'íjna jín ti'itíj jín auteáturaave'en í Dios jemi. Caxu seajta siyen á'ateevi'in sej seri níniu'ucacu ti'itíj jime'e. Aye nu tejá'amua'íjcate'e sej caí raatá'asin ti a'ín tiyaaru'u ayén avítzi jín huatasejre'en mú'ejmi tzajta'a.

²⁸ Ajta a'íjna ti ti'inahua'ara, ayée pu ruxe'eve'e ti caí ché'e tí'inahua'aj sino ché'e rumuájca'a jín tiu'umuári'en ti'itíj ti a'ij tiratéva'iri ti ij ayén ti'ití huamuá'itin í ti jín hua'utévaire'en a'ímej í mej caí a'ij tí'ijviicua'i.

²⁹ Caxu ti'ití xajta ti a'ij pua'a namuajre'e, ajta ti caí ti'itíj vaire'e sino a'íj xu'u huataxáj í ni-uucari ti í'i xí'epi'ín a'íjna jime'e ti hua'atéva'iri

mej mi jaítze'e yaú'itiée muá'ara'ani a'ij ti ti-huá'aturaate'e, ti ij ajta rí'i tihua'utá'an a'ímej í mej ranamua. ³⁰ Caxu seajta a'ij pua'a tiraatá'an í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íjna ti rujímua'a amuaatéhui ajta na'a caí teja'uré'enen a'ájna xicájra'a ti jetzen Dios amua'irátuaasin.

³¹ Setá'aj raatapuá'ajta nain jime'e í sej jín a'ij pua'a mé titeumuámua'aree, na'ari í sej jín tí'ijaaxiejte'e nusu í sej jín níniu'ucacu ca'ín í sej jín hua'ataj'í'ivi í teite o sej jín a'ij pua'a ti-huá'axa. Nain tíj na'a ti a'ij pua'a een, setá'aj siyen raatapuá'ajta. ³² Setá'aj rí'i titetiújcha'íi, seajta ahuaújcu'uven seíj seajta seíj. Setá'aj siyen tiu'utaúruuni'í seíj seajta seíj a'iné Dios pu ajta tejámuaatá'uuni'iri'í a'íjna jime'e ti Ciríistu'u a'amua japua huaniú.

5

A'ij mej ye'í rí'i tí'itiújcha'íi muá'ara'ani a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios

¹ A'íj xu jín siyen tite'ehuaújca'anen sej si siyen rí'i tite'urarí'eene'en í ru tzajta'a a'ij ti te'urarí'en í Dios, a'iné xu'uri yaújmu'a'ame'en pú'een í Dios ti já'amuaxe'eve'e. ² Setá'aj siyen rí'i titetiújcha'íi se'íjna jime'e sej huaújxe'eve'en a'iné Ciríistu'u pu ayén che'atá na'a taataxí'eve. A'íi pu hu-ataújmuai'ívejtaca'a ta jetze me'ecan í Dios jemi. A'iné a'íi pu a'íjna jín rí'i tiraatá'a í Dios, a'íj pu jín ayén éene'e seíjre'e tíj muai'ívéjri ti naa teáarí'e u ta japua a'íjna jime'e ti a'íin ayén ta jetze me'ecan huaniú.

3 Caxu a'atzu raatá'acare'en ti ayén huárini mú'ejmi tzajta'a sej huaújxana'acira'aten na'ari sej ti'ití jín a'ij pua'a huárini nusu sej huápi'i ranecua'atze í tumin. Capu xaa ne'u ayén tiraavíjte'e mej miyen huárini a'íime í mej teitestemua'ame'en pú'een í Dios, í ti hua'utehuii í ru jemi.

4 Caxu seajta hua'atá'acare'en mej miyen tí'ixajta niuucari jime'e ti a'ij pua'a namuajre'e na'ari ti caí ti'itíj vaire'e nusu í mej jín tité'exiehuari'i. Capu a'atzu i'i xí'epi'in mej miyen a'ij pua'a tí'itejeeve sino miché'e r'íi tiraatá'an í Dios.

5 Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna, ti pua'a ja'atí ayén a'ij pua'a tí'itevistáa a'íjna jime'e ti tiú'ujxana'acira'aten nusu a'íjna jime'e ti a'ij pua'a mé teuúmua'aree ca'ín a'íjna jime'e ti huápi'i raxí'leve'e ti jeíhua tí'ijcha'ii, capu ja'anáj raci'ti ti a'íjna a'uun a'uteárute Dios ti é'eseijre'e a'ájna í xicájra'a ti jetzen tiu'uta'aíjta a'íjna í Ciríistu'u, a'iné a'ín ti huápi'i raxí'leve'e ti jeíhua tí'ijcha'ii, ayée pu seijre'e í Dios jemi tíj seíj ti ayén rana'amiche ti'ití ti caí Dios p'írici.

6 Caxu raatá'acare'en ti ja'atí amuáacuanamua a'íjna jime'e í niuucari ti hua'itzi na'a pú'een, a'iné Dios pu jeíhua huápi'i puaíjti hua'utá'asin a'ímej í mej miyen tí'ihua'itaca. A'ii mú a'ín pú'een í mej caí rá'astijre'e í Dios. ⁷ A'íj xu jín, caxu hua'ajteánaxcan a'ímej.

8 A'ájná'imua xu seajta siyen titetiújcha'íica'a matíj a'íime í mej tíca'amiste'e á'ujjuhua'an. Mí seajta íjii, ayée xu een matíj a'íime í mej néeriste'e á'ujjuhua'an. Ayee xu seri 'een a'íjna jime'e

ti Ciríistu'u a'amua japua huaniú. A'íj xu jín, seuj siyen rí'i huárini matíj a'íime í mej néeriste'e á'ujuhua'an.

⁹ Ayee mú xaa ne'u rí'i titetiújcha'íi í mej néeriste'e á'ujuhua'an mej miyen nain jín ríci ti xí'epi'in jime'e, majta miyen ríci a'íj ti tiraavíjte'e, ajta ti tzáahuati'íra'a jime'e seijre'e.

¹⁰ Setá'aj seajta ráahuauni sej yaú'ítiée xá'ara'ani a'íj sej rí'i tiraatá'an í Dios.

¹¹⁻¹² Caxu a'atzu hua'ajteánaxcan huá'a jemi í mej miyen a'íj pua'a titetiújcha'íi í mej tíca'amiste'e á'ujuhua'an, sino ayée xu hua'utasejrate'en ti caí ti'itíj vaire'e a'íj mej ríci, a'iné ayée pu tiu'utévi'iraste'e ti ja'atí ayén tí'ixajta a'íj mej avítzi jín ríci a'íime í mej caí ja'atí á'astijre'e.

¹³⁻¹⁴ Mí ajta, naíjmi'i pu huatasejre'esin a'íj ti een ti pua'a ja'atí raatétatzavi'i, a'iné a'íjna í tatzari, nain pu jín tí'iseijrata a'íj ti een. A'íj pu jín, ayén té'eyu'usi'i tíjín:

Huatájsi mi pej i'i cutzú.

Ajta ajchesi amájna huá'a tzajta'a í mi'ichite.

Ajta a'ín Ciríistu'u pu muatétatzavi'ira.

¹⁵ Rí'i xu'u mú'een, sej si siyen rí'i titetiújcha'íi matíj a'íime í mej rí'i me títeumuámua'aree. Caxu siyen 'eene'en matíj a'íime í mej seicié me títeumuámua'aree. ¹⁶ Setá'aj siyen ahuaújca'anen sej si nain jín siyen huárini a'íj ti tí'ixi'epi'in íjii ti auj huaxí'epi'in a'iné a'íj pua'a mú miyen ríci í mej huáteemua íjii.

¹⁷ A'íj xu jín, caxu seicié me títeumuámua'aree sino ayée xu ahuaújca'anen sej si siyen yaú'ítiée xá'ara'ani a'íj ti tí'ijxe'eve'e í tavástara'a. ¹⁸ Caxu

siyen ta'aruu a'iné ti pua'a siyen huárini, a'ij pu pua'a á'amuaruuren ajta secaí nain jín á'uveti. Mí seajta mú'een, setá'aj nain jín araújca'anen se'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios.

¹⁹ Setá'ij u e'etiújseire'en, setá'aj siyen ti'ihuaúrixaate'en se'íjna jime'e í chuiicari í sej seajta jín tí'icuiina, seajta í sej jín rí'í tiraatá'an í Dios. Setá'aj siyen tiu'utáchuiica, seajta tiu'utácuuiina í a'amua tzajta'a sej si siyen rí'í tiraatá'an í tavástar'a.

²⁰ Seajta, setá'aj siyen huárini ja'anáj ti na'a sej tí'ijteujtzi'ire'e í Dios í tej rájya'upua nain jime'e ti tí'iseijre'e niuucajtze'en í tavástar'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'í Círíistu'u.

A'ij mej ye'í rí'í titetiújcha'í muá'ara'ani a'íme í mej víche'ejme

²¹ Setá'aj siyen huárini sej siyen huataúra'an sej huaújvare'en se'í seajta se'í se'íjna jime'e sej rá'astijre'e se'íjna í Círíistu'u.

²² Seajta mú'een, mi sej víche'ejme, setá'aj siyen huataúra'an sej siyen che'atá sena'a hua'ará'astijre'en í rucína'astemua'a setíj seri tirá'astijre'e se'íjna í tavástar'a. ²³ Ayee xu een jín huárini a'iné a'íin í cína'ara'an í 'íita'a, ayée pu che'atá na'a te'entiújmua'aree a'íjna jemi í ti ratévi'itín tíj ajta a'íin Círíistu'u te'entiújmua'aree na'íjmi'ica jemi í mej e'etiújse'iri í jemin. Ajta Círíistu'u pu hua'irátuaasin.

²⁴ Me'ecui xaa, a'iné a'íin mú rá'astijre'e me'íjna í Círíistu'u a'íime í mej e'etiújse'iri í jemin, ayée pu che'atá na'a ruxe'eve'e mej mi a'íime í mej

vi'che'ejme mej mi hua'ará'astijre'en a'ímej í rucína'astemua'a nain jime'e.

A'ij mej ye'í r'íi titetiújcha'íi muá'ara'ani a'íme í mej néjne'ichejme

²⁵⁻²⁶ Seajta mú'een, mi sej huá'acinastemua'a pú'een, setá'aj siyen che'atá sena'a huá'axe'eve'e í ru'íjta'amua'a tíj ajta a'ín Ciríistu'u tíhua'utaxí'eve a'ímej í mej e'etiújse'iri í jemin. A'íi pu ajta huataúra'a ti huámi'ini huá'a jetze me'ecan ti ij ajta rujímua'a hua'utehuii í rute'ítestemua'a. A'íi pu hua'ujéjcuare a'íjna jime'e ti huá'ari'iri'i í mej jín auteájturaa í jemin. A'íi pu ajta r'íi huá'uruu í huá'a tzajta'a a'íjna jime'e mej rá'antzaahua me'íjna í niucari ti a'ín raateájtuaa huá'a jemi.

²⁷ A'íi pu Ciríistu'u ajta huataújtuiire'esin í ru jemi. Ayee mú seíre'e muá'aju'un tíj ja'atí ti síicu'uri jín ucaújchejte ti caí a'atzu ti'itíj cámejiri'i, ti caí a'atzu huatétzu'uta, ti caí ti'itíj tirá'aturaate'e. Ayee mú naa seíre'e muá'aju'un tíj ti'itíj ti témaxcava'ara'a. Naa mú urar'íene'e muá'aju'un, majta camu ti'itíj jín a'aturáa muá'aju'un tí'ij caí ja'atí ti'itíj jín huá'a jetze te'ujpuá'ajte'en.

²⁸ Ayee pu ruxe'eve'e mej mi a'íme í mej ne'íche'ejme miyen che'atá mana'a tíhua'axe'eve'e í ru'íjta'amua'a matíj majta tiú'ujxe'eve'e í ru jetze. A'ín ti ayén raxí'eve'e í ru'íj, a'íi pu ajta ayén ruxe'eve'e ruse'íj.

²⁹ Ayee pu'u tí'een, a'iné capu ja'atí ja'anáj ayén rájcha'íire'eca'a í rutevij, sino a'íi pu tí'ijmícuá, ajta r'íi pu ayén che'atá na'a raaxá'apuai tíj ajta a'ín Ciríistu'u r'íi tíhua'axá'apuai a'ímej í mej e'etiújse'iri í jemin.

30 Teen tu xaa títavi'iraxi jamuan a'íjna í Círíistu'u. 31 Ayen tijín: “A'íj pu nu'u jín, ja'atí pu ayén mé rúujisin í rutáata, ajta í runáana ti ij nu'u huaténe'iche a'íjna jamuan í ru'íj. Majta nu'u a'íime í mej hua'apua, ayée mú nu'u seíj mana'a teitejra'a pu'eene'e muá'ara'ani.” Yee pu'u xaa ne'u.

32 A'ii pu pú'een ti'itíj ti huápi'i ruxe'eve'e ti ajta avíitzi jín ayén tí'een. Mí neajta inee a'ij nu jíme'en ti'ixa ne'íjna í Círíistu'u, neajta ne'ímej jime'e í mej e'etiújse'iri í jemin.

33 Mí seajta mú'een, setíj sena'a sej ne'iche'ejme, ayée pu tiú'ujxe'eve'e sej siyen che'atá sena'a huá'axe'eve'e í á'amua'ijste'emua'aca setíj sea-jta tiú'ujxe'eve'e í rutevij jetze. Ajta a'íime í mej ví'che'ejme, ayée pu ajta tiú'ujxe'eve'e mej hua'ará'astijre'en í huá'acinastemua'a.

6

A'ij mej ye'í r'íi titetiújcha'í muá'ara'ani a'íime í mej yaújmua'ame'en pú'een

1 Seajta mú'een, mi sej i'i ti'iríi, setá'aj hua'ará'astijre'en í ruvaújsimua'a a'iné ayée pu tiraavíjte'e í tavástara'a jemi. 2 Ayen tijín: “Patá'aj nu'u r'íi tihua'utá'an í a'atáata, ajta a'anána.” A'ii pu a'ín pú'een í niucari ti jín Dios te'ataújratziiri'í ti'itíj jime'e ti pua'a ja'atí ayén ra'ará'astijre'en. 3 Ajta ayén tijín: “Tí ij temua'a naa timuáavaire'en, pej pi pajta nu'u á'ateevi'in pej ruuri puá'ara'ani íiyen chaanaca japua.”

4 Seajta mú'een, mi sej huá'aya'upua pú'een, caxu muári'eristan í ruyaujmua'a jemi mej mi

caí huataniú'ucan, sino rí'i xu tihuá'ucha'in. Sej si tihuá'umua'aten, seajta tihua'utá'ixaate'en temua'a naa a'ij ti tí'ijxe'eve'e í tavástarara'a.

⁵ Seajta mú'een, mi sej ca'anéeri jín tí'ivaire'e seíj jemi, setá'aj hua'ará'astijre'en a'ímej í mej íiyen chaanaca japua tejá'amua'ijte'e. Setá'aj siyen che'atá sena'a hua'ará'astijre'en setíj seajta tirá'astijre'e tzáahuati'ira'a jime'e se'íjna í Ciriístu'u, a'íjna jime'e sej rí'i huataújsejrata, seajta siyen tí'itzi#ne'e ti pua'a secaí nain jín te'ará'asten.

⁶ Setá'aj siyen a'ujca'anéecan jín tihua'utévaire'en a'ímej í mej tejá'amua'aijte'e ti pua'a miyen tejá'amuaseij nusu mecaí. Setá'aj siyen che'atá sena'a tihua'utévaire'en setíj seajta tiraatévaire'en se'íjna í Ciriístu'u. Setá'aj siyen se'íjna jín araúrasten a'ij ti tí'ijxe'eve'e í Dios nain jime'e a'achú sej ú'ucaca'ane í ru tzajta'a.

⁷⁻⁸ Setá'aj siyen che'atá sena'a ruxí'evi'ira'a jime'e tihua'utévaire'en yee cumu tavástarara'a jemi xu tí'ivaire'e. Jee xaa ne'u, caxu teteca sena'a jemin tí'ivaire'e a'iné ayée xu ramua'aree ti a'í#n tavástarara'a ayén tiraatapuaíjve'esin naíjmi'ica a'ij ti ti'ití huáruu ti i'i xí'epi'in. Capu amín a'ij ti pua'a a'í#n ja'atí ca'anéeri jín tí'imuari'e nusu ayén ruxí'evi'ira'a jín tí'ivaire'e.

⁹ Seajta mú'een, mi sej tihuá'aijte'e, ayée xu che'atá sena'a rí'i tihuá'ajcha# a'ímej í mej mú'ejmi jemi tí'ivaire'e. Caxu huá'aneche a'iné xu'uri ramua'aree ti a'í#n ti a'uun é'esejre'e u ta japua, a'íj pu tihuá'aijte'e a'ímej í mej mú'ejmi jemi tí'ivaire'e. A'í# pu ajta tejá'amua'aijte'e mú'ejmi. Ajta í jemin, naími'i xu ruxí'ej'een,

mi sej tihuá'aijte'e, seajta mi sej ca'anéeri jín tí'imijhuaca.

Jíme'en í tej jín tiu'utése'en

¹⁰ Tij íjii, setá'aj siyen huateújca'anen a'íjna jime'e sej jetzen araujca'anen í tavástara'a sej nain jín tiu'utémua'itin í muári'eri'ire'ara'an jime'e. ¹¹ Setá'aj rí'i titecaujnan nain jime'e í ti Dios raateájtuaa mú'ejmi jemi í sej jín tí'itese'e tíj ajta xantaaru'u ti nainjapua caujnan, sej si te'utáviicua'i nain jime'e ti tiyaaru'u avíitzi jín tiraaxí'epi'intare a'ij ti huárini ti amuaatémua'itin.

¹² Ayee xu huárini a'iné catu xaa ne'u a'ímej jamuan tí'itese'eca'a í teteca sino huá'a jamuan a'ímej í mej ti'itíj jín antiújmua'aree, majta a'ímej í mej tí'aijta, a'íme í xiéjniu'ucari í mej a'ij pua'a 'een, í mej majta títetateí ti'itíj jime'e ti tíca'amiste'e seijre'e íiyen chaanaca japua, ajta í mej é'eseijre'e u ta japua.

¹³ A'íj xu jín nainjapua caujnan se'íjna jime'e ti Dios raateájtuaa mú'ejmi jemi sej si jín tí'itese'e tí'ij a'ájna teja'uré'enen í xicaj ti jetzen huataseíjre'en a'íjna ti a'ij pua'a een. Ayee xu huárini ti ij caí a'ín mé jamaúutaxin a'u sej a'uté'uuca'a. Seajta mú'een, setí'ij seri raatéemua'iti, ayée xu huárini, setá'aj se'uun a'uté'uu pua'acie xá'ara'ani.

¹⁴ Ayee xu seíire'e xá'aju'un, nain í sej siyen tiu'utaxáj, jé'iyecan xu jín siyen raataxáj. Ajta nain a'ij sej rici, ayée xu siyen raruuren a'ij ti tiraavíjte'e í Dios jemi. A'íj pu xaa ayén tejámuaatévaire'esin tíj ajta tí'ivaire'e a'íjna í puaasi ti jín avá'ujji'icie í xantaaru'u, ajta a'íjna ti jín antaújnaamua í rú'taviitze'e.

15 Setá'aj siyen che'atá sena'a rí'i huaújuuren tíj ajta se'íj tí rí'éene'e jín ajtaújca'acaite'e tí i a'uun japuan é'eye'ive a'u tí a'ij pua'a jau'én. Setá'aj siyen huateújca'anen sej si siyen te'utáviicua'í sej tihua'utá'ixaate'en í teite se'íjna jime'e í niuucari tí jín Dios hua'anpuá'ajte'esin. 16 Seajta se'íjna jime'e, setá'aj siyen huárini, setá'aj nain jín rá'antzaahuate'en í tavástara'a. Ayee xu een jín huarín, mú'een xu raay'í'tihua'an sej huateújnan tí'ij ca'í tí'tíj jín amua'antipué'ajte'en a'íjna í tiyaaru'u.

17 Setá'aj seajta ra'ancuré'an a'íjna tí jín Dios amua'irátuaasin. Ayee pu tejámuaatéva'iri tíj ajta tiraatéva'ire í xantaaru'u a'íjna tí jín utemúucu'utzi. Ajta í'i, setá'aj siyen ru'itéchueeca a'íjna í chuun tí ruxí'ejta'a ajcamímijmee tí amuaatáchuiite'esin a'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios. A'íjna tí ruxí'ejta'a ajcamímijmee, a'ii pu a'ín pú'een í niuucari tí jetzen raxa í Dios.

A'iné een jime'e miyen huatéjniuuni, ajta a'ij mej ye'í huárini

18 Setá'aj siyen araújca'anen se'íjna jetze í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios sej si rahuauca í Dios jemi tí'ij pí na'a se'íjna jime'e nain tí'tí tí a'ij tejamuá'aturaate'e. A'íj xu jín, seúche'e xu atanéjne'ere. Caxu raxiéehuata sej siyen huá'a jime'e rahuauca í Dios jemi na'íjmi'ica a'ímej í mej huaté'uu í Dios jemi.

19 Setá'aj siyen rahuauca í Dios jemi neetzi jime'e tí ij a'ín Dios ayén naatá'an a'ij nej niyen tiu'utaxáj ja'anáj tí na'a, nej ni niyen tihua'utá'ixaate'en í teite, nej ni

niyen caí tí'itziine'e ti'ití jime'e nej niyen tihua'utá'ixaate'en ne'íjna jime'e ti'é'aviitzi'i a'íjna jime'e a'ij ti Ciríistu'u ta japua huaniú.

²⁰ A'íj nu jín neri aiteánami'i ne'íjna jime'e nej tihua'ixaate'e í teite í Jesús jetze me'ecan. Setá'aj siyen tí'ijhuaviira í Dios jemi nej ni caí tí'itziine'e ti'itíj jime'e nej tihua'utá'ixaate'en a'ij ti ayén tínaavíjite'e ineetzi nej niyen huárini.

Pablo pu huá'ateujte'e, ajta ra'antipué'ajte

²¹ Ajta a'ín Tíquico, í ne'ihuaara'a í nej raxí'eve'e ti ayén che'atá na'a té'atzaahuat'e í tavástara'a jemi netíj inee, a'í pu caí ti'itíj jín até'itzea'ara í Dios jemi. A'í pu nain tejámuaatá'ixaate'esin sej si ráamua'aree a'ij ti tí'inevaire'e, sej si seajta ráamua'aree a'ij nej ríci.

²² Ayee nu een jín mú'ejmi jemi raata'ítí sej si ráamua'aree a'ij ti tí'itavaire'e, ti ij ajta a'ín r'í tejamuaatá'an.

²³ Ché'e Dios hua'utéjpua'ajte'en naíjmi'ica í sej ru'ihuaamua'a. Ajta a'ín í Dios í tej rájya'upua, ajta a'ín í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u, miché'e me'ín amuaataxe'eve'en a'iné mú'een xu té'atzaahuat'e.

²⁴ Ché'e a'ij tihua'avaire'e naíjmi'ica í mej rusén jín raxí'eve'e me'íjna í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa